

Finansdepartementet
postmottak@fin.dep.no

Dato: 16.07.2026
Vår ref.: TW/TT
Deres ref.:

Høring – registrering av opplysninger om omsorgsansvar i Folkeregisteret

Finans Norge viser til Finansdepartementets brev 20.04.2026, med vedlagt høringsnotat om endringer i folkeregisterloven. Forslaget innebærer at omsorgsansvaret fosterforeldre har for fosterbarn skal registreres i Folkeregisteret, og at finansforetaksloven § 16-2 (7) endres slik at finansforetak får tilgang til denne opplysningen.

1. Overordnet

Finans Norge støtter at det gjøres endringer i folkeregisterloven slik at det blir plikt til å registrere omsorgsansvar i Folkeregisteret, og at finansforetak kan få tilgang til denne opplysningen. Det er foreslått at det skal registreres omsorgsansvar med underkategori fosterforeldre og med tilleggsopplysning dato for fosterforeldres omsorgsansvar. Videre er det foreslått at det skal registreres endringer av omsorgsansvaret med den datoen endringene skal gjelde fra. At dato registreres er viktig fordi opphør eller endring vil påvirke fosterforeldres representasjonsrett for barnet.

Det er sentralt for finansforetakene at informasjon meldt inn av myndighetene raskt blir tilgjengelig i registeret. Dersom omsorgsansvaret bortfaller, eller barnet får nytt fosterhjem med nye fosterforeldre med vedtak om omsorgsansvar, trenger finansforetakene å oppdatere informasjonen om kunden. Hvor lang tid det vil ta fra det er truffet et vedtak til det registreres i Folkeregisteret, fremgår ikke av høringsnotatet. Vi antar at det beror på rutine hos de som melder inn dette. Det er viktig at informasjonen blir meldt inn og tilgjengeliggjort i registeret så raskt som mulig, slik at bankene kan stole på at registeret til enhver tid er oppdatert med korrekt informasjon.

Det følger av tjenstepensjonslovgivningen og pensjonsleverandørenes vilkår at pensjon kan utbetales til barn avdøde pliktet å forsørge. Barn er i tjenstepensjonslovene definert som «medlemmets barn, herunder stebarn og fosterbarn» jf. lov om foretakspensjon § 1-2 annet ledd bokstav d, lov om innskuddspensjon § 1-2 bokstav a og lov om tjenstepensjon § 1-2 bokstav a. Forslaget vil medføre effektivisering i pensjonsleverandørenes oppgjørprosesser.

2. Det vil ikke fremgå av Folkeregisteret om fosterforelderen har fullmakt

I høringsnotatet fremgår det at "Endringen vil medføre en effektivisering for finansforetakene, ved at de vil få digital tilgang til opplysninger om fosterforeldre og unngår dagens manuelle innhenting av

opplysningene." Slik vi ser det vil en tilgang til opplysningene som er foreslått, kunne gjøre det lettere for finansforetak å få verifisert omsorgsansvaret og representasjonsretten til fosterforeldrene. Bankene opplever i mange tilfeller i dag at det oppstår tvil om hva som er nødvendig å sende til banken for å vise at det er truffet vedtak om omsorgsansvar eller at det sendes flere opplysninger enn det som strengt tatt er nødvendig. Kopi av vedtak kan ofte inneholde flere opplysninger enn det finansforetak trenger. Finans Norge mener derfor at forslaget vil kunne forbedre prosesser der finansforetak har behov for opplysninger om omsorgsansvar og fosterforeldre. Særlig gjelder dette prosessen med å opprette konto og betalingstjenester til barn som er under barnevernets omsorg, jf. muligheten til å opprette konto som fremgår i finansavtaleloven § 4-52 og finansavtaleforskriften § 4-2. Det vil også sikre notoritet siden opplysningene kommer fra et offentlig register.

Tilgangen vil imidlertid ikke kunne erstatte all manuell innhenting av opplysninger slik forslaget nå lyder. Finansavtaleloven og -forskriften forutsetter at den kommunale barnevernstjenesten har gitt fullmakt til fosterforeldre om konto og betalingstjenester. Slik forslaget er lagt opp, skal det ikke registreres noen opplysning om at det er gitt slik fullmakt i Folkeregisteret. Det er presisert i høringsnotatet at «Folkeregisteret vil ikke motta og registrere andre opplysninger enn hvem som er fosterforeldre og datoen fosterforeldrene fikk omsorgsansvaret». Vi antar derfor at bankene fremdeles vil måtte innhente informasjon om fullmakt fra den kommunale barnevernstjenesten/fosterforeldrene for å få klarhet i dette. I tillegg må banken naturligvis fremdeles legitimere fosterforeldrene og barnet som kunde og representanter.

Finans Norge vil foreslå at det vurderes om det kan registreres en kode for hva fosterforeldre har rett til å gjøre, for eksempel at den kommunale barnevernstjenesten har gitt fullmakt til fosterforeldrene til å opprette konto og betalingstjenester for fosterbarnet. Som en parallell har finansforetak en oppslagsmulighet i Folkeregisteret på om en person har fått oppnevnt verge. For verge vil det da ligge en kode for representasjonsforholdet hvor det fremkommer om vergen representerer vergehaver i økonomiske henseender, noe som gir banken informasjon om at vergen har mulighet til å opptre på vegne av vergehaver og rett til å opprette konto og inngå avtale om betalingstjenester med banken. Noe tilsvarende kunne man tenkt seg for fosterforeldre og fosterbarn for å unngå at banken manuelt må innhente fullmakten fosterforelderens har fått av barnevernet for å undersøke om denne gir fosterforelderens adgang til å opptre på vegne av barnet overfor banken.

3. Registrering av annen type omsorgsansvar enn fosterforeldre

Det følger av finansavtaleforskriften 4-2 at den kommunale barnevernstjenesten kan gi «fosterforeldrene *eller barneverninstitusjon der den mindreårige har opphold*, fullmakt til å inngå avtale» om konto eller betalingstjenester [vår uthevelse]. Forslaget i høringsnotatet legger ikke opp til registrering av annen type omsorgsansvar enn fosterforeldre. Vi har forståelse for at fullmaktsforhold under slike andre omstendigheter anses som krevende. Likevel, dersom det utvikles funksjonalitet for dette i fremtiden, er dette også opplysninger som finansforetak vil kunne ha nytte av.

4. Lovtekniske merknader

Når det gjelder finansforetaks hjemmel til å uthente opplysninger fra Folkeregisteret, er det foreslått å endre formuleringen i finansforetaksloven § 16-2 fra "når det er nødvendig for utførelsen av finansforetakets plikter eller oppgaver hjemlet i *denne lov*" til "når det er nødvendig for utførelsen av

finansforetakets plikter eller oppgaver hjemlet i «lov eller forskrift» [vår uthevelse]. Finans Norge legger til grunn at loven i dag er ment slik at finansforetak kan benytte opplysninger fra Folkeregisteret i forbindelse med ytelse av tjenester hvor konsesjonen og tillatelsen er hjemlet i finansforetaksloven, men hvor andre lover og regler gir nærmere regler, for eksempel hvitvaskingsloven, forsikringsavtaleloven og finansavtaleloven. Vi anser det likevel klargjørende å presisere formuleringen til plikter eller oppgaver hjemlet i "lov eller forskrift".

Finansforetaksloven § 16-2 (7) inneholder en opprømsing av ulike typer opplysninger som kan begjæres utlevert. Dette er en uttømmende regulering. Bestemmelsen er endret flere ganger for å legge til rette for at finansforetak kan innhente nye typer opplysninger. Finans Norge stiller spørsmål ved om det er vurdert om det er hensiktsmessig å gjennomføre en lovendring hver gang det blir aktuelt med nye opplysninger eller om det er behov for en mer fleksibel løsning. Et forslag er at det opprettes en forskriftshjemmel og at den uttømmende listen over opplysninger fremgår av forskriften heller enn av loven. Ved en slik løsning vil listen være enklere å oppdatere når det oppstår behov for å innhente ytterligere opplysninger som følge av utvikling i sektoren eller nye regulatoriske krav.

5. Oppsummering

Finans Norge støtter forslaget, men ber om at det vurderes ytterligere tiltak for å sikre at finansforetak får tilgang til opplysninger om i hvilke henseender fosterforeldre kan opptre på vegne av fosterbarnet. Det bør særlig vurderes om det kan registreres en kode i Folkeregisteret som kan gi finansforetaket informasjon om fosterforelderen har fullmakt etter finansavtaleforskriften § 4-2. Videre ønsker Finans Norge å understreke at det også vil være nyttig om det utvikles funksjonalitet for å registrere annen type omsorgsansvar i Folkeregisteret som kan brukes til å verifisere hvem som kan opptre på vegne av barnet overfor finansforetaket i de tilfellene der barnet bor på en barnevernsinstitusjon. Avslutningsvis vil Finans Norge tilføye at dersom det vurderes å endre lovens systematikk med hensyn til opplisting av opplysninger som finansforetak kan få tilgang til, tror vi at det kan være hensiktsmessig med en mer fleksibel ordning, for eksempel ved at listen over opplysninger fremgår av forskrift heller enn at loven må oppdateres hver gang det blir behov for nye opplysninger.

Med vennlig hilsen

Finans Norge

Torun Wahl
Fagdirektør, forsikring og pensjon

Tale Tvedt
Juridisk rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og inneholder derfor ingen signaturer